

Wiad. entomol.	24 (1): 11-20	Poznań 2005
----------------	---------------	-------------

Gnilikowate (*Coleoptera: Histeridae*) okolic Radomia *

Histerid beetles (*Coleoptera: Histeridae*) of the vicinity of Radom

MAREK MIŁKOWSKI¹, RAFAŁ RUTA²

¹ ul. Królowej Jadwigi 19 m. 21, 26-600 Radom; e-mail: milkowski@poczta.neostrada.pl

² Zakład Bioróżnorodności i Taksonomii Ewolucyjnej, Instytut Zoologiczny U. Wr.,
ul. Przybyszewskiego 63/77, 51-148 Wrocław; e-mail: scirtes@o2.pl

ABSTRACT: New faunistic data on the occurrence of 37 histerid beetles species (*Coleoptera: Histeridae*) in the vicinity of Radom (C Poland) are presented.

KEY WORDS: *Coleoptera, Histeridae*, C Poland, new records.

Okolice Radomia należą do regionów Polski słabo zbadanych pod kątem koleopterofauny. Wyjątkiem są kózkowate (*Cerambycidae*), którym poświęcono w ostatnich latach kilka opracowań (MIŁKOWSKI 1997, 2002, w druku) oraz – w nieco mniejszym stopniu – kałużnice (*Hydrophiloidea*) (PRZEWOŻNY, MIŁKOWSKI 2004). Dane dotyczące pozostałych grup chrząszczy są skąpe, rozproszone w literaturze i często opierają się na informacjach sprzed kilkudziesięciu lat.

Praca dotyczy najbliższych okolic Radomia (w promieniu ok. 10 kilometrów) i Puszczy Kozienickiej, położonej na północny wschód od miasta. Część tego obszaru znajduje się w granicach Kozienickiego Parku Krajobrazowego, chroniącego najbardziej wartościowe fragmenty Puszczy. Według regionalizacji fizycznogeograficznej, omawiany teren należy do mezoregionu Równiny Kozienickiej w obrębie makroregionu Niziny Środkowomazowieckiej oraz do mezoregionu Równiny Radomskiej w obrębie makroregio-

* Druk pracy w 20% sfinansowany przez Zakład Bioróżnorodności i Taksonomii Ewolucyjnej Uniwersytetu Wrocławskiego.

nu Wzniesień Południowomazowieckich (KONDRACKI 2000). W podziale na robocze krainy zoogeograficzne przyjętym w „Katalogu fauny Polski”, stanowiska rozmieszczone są na Nizinie Mazowieckiej i Wyżynie Małopolskiej.

W trakcie prac terenowych prowadzonych w ciągu ostatnich kilkunastu lat przez pierwszego z autorów, udało się odnaleźć na omawianym terenie 37 gatunków gniliaków. MAZUR i TRACZ (1997), na podstawie danych uzyskanych od prof. S. MAZURA, wykazali z sąsiedztwa Elektrowni Kozienice 2 rzadko spotykane gatunki gniliaków: *Atholus praetermissus* (PEYR.) – związany ze środowiskami zasolonymi oraz *Platysoma elongatum* (THUNB.). Po uwzględnieniu tych danych, z okolic Radomia znanych jest 39 gatunków *Histeridae*, co stanowi połowę gatunków gniliaków występujących w Polsce. Można spodziewać się odnalezienia kilkunastu dalszych gatunków, zwłaszcza związanych ze środowiskiem podkorowym i próchnowiskami. Poniżej podajemy spis wszystkich stwierdzonych gniliaków wraz z dokładnymi danymi dotyczącymi okoliczności ich złowienia. Przy gatunkach z różnych względów interesujących, podajemy dodatkowe komentarze.

Materiał zebrał Marek MIŁKOWSKI, okazy dowodowe znajdują się w kolekcjach autorów. Symbole zastosowane w tekście: P – Puszcza; ** – gatunek nie wykazywany dotąd z danej krainy.

Hololepta plana (SULZER, 1776)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Dąbrowa Kozłowska (UTM: EB19), 13 V 1996, 1 ex., las mieszany, na sągu osikowym; P. Kozienicka, Świerże Górne (EC32), 2 V 2004, 1 ex., pod korą pnia osiki;
- Wyżyna Małopolska: Radom - Koniówka (EB19), 24 I 1994, 7 exx., pod korą topoli; Radom - Firlej (EB19), 3 X 1996, 2 exx., nad rzeką Mleczną, pod korą pniaka topoli, 27 XII 1997, 1 ex., pod korą topoli.

Platysoma compressum (HERBST, 1783)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, rez. „Jedlnia” (EB29), 15 IV 1994, 1 ex., pod korą pniaka dębowego.

Cylistix lineare (ERICHSON, 1834)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Dąbrowa Kozłowska, 5 VIII 1998, 1 ex., na sągu jodłowym;
- Wyżyna Małopolska: Radom - Firlej, 30 VIII 1992, 1 ex., pod korą pniaka sosny, 15 VIII 1992, 1 ex.; Radom - Las Kapturski (EB09), 3 IX 1994, 3 exx., pod korą martwej sosny, 8 I 1994, 1 ex., pod korą uschniętej sosny (chrząszcz martwy).

Eblisia minor (ROSSI, 1792)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Ursynów (EC21), 12 V 1997, 2 exx., pod korą pnia lipy leżącego przy drodze; P. Kozienicka, Żurawi Ług (EC20), 31 VII 1997, 1 ex., pod korą pnia samotnej, martwej olchy; P. Kozienicka, rez. „Ponty” (EC20), 7 VII 2001, 1 ex., w locie; P. Kozienicka, Januszno (EC30), 23 VI 2004, 1 ex., na kłodzie drewna; P. Kozienicka, Brzoza (EC21), 27 VI 2004, 4 exx., pod korą spróchniałej lipy;
- Wyżyna Małopolska: Radom - Wincentów (EC10), 16 IV 1994, 3 exx., pod korą leżącej wiśni w sadzie; Radom - Rajec Letnisko (EB19), 28 IV 2001, 1 ex., pod korą pniaka brzozy; Radom - Nowa Wola Gołębiowska (EB19), 14 IX 1997, 2 exx., pod korą pniaka brzozy.

Margarinotus (Ptomister) brunneus (FABRICIUS, 1775)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Kieszek (EC20), 16 VIII 2002, 1 ex., na drodze leśnej, obok martwej żaby;
- Wyżyna Małopolska: Radom - os. XV-lecia, ul. Kusocińskiego (EB19), 16 VIII 1998, 1 ex., na ścianie bloku; Radom - Józefów (EB19), 21 VI 2004, 4 exx., przy padlinie; Zenonów ad Radom (EB18), 14 VIII 1998, 1 ex., las sosnowy – w piaszczystym dole; P. Kozienicka, Lesiów (EC10), 7 VII 2004, 1 ex., u wejścia do lisiej nory; Janiszew ad Radom (EB09), 11 VII 2004, 1 ex., w lisiej norze.

Margarinotus (Ptomister) merdarius (HOFFMANN, 1803)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, rez. „Jedlnia”, 22 VI 1992, 1 ex., w próchnie dębowym; P. Kozienicka, Marianów (EC21), 25 VI 1997, 1 ex., na ścianie wewnątrz budynku gospodarczego;
- Wyżyna Małopolska: Radom - Nowa Wola Gołębiowska, 13 V 1998, 1 ex., wewnątrz budynku (teren elektrociepłowni); Radom - Józefów, 9 VII 2004, 1 ex., w pobliżu padliny.

Margarinotus (Ptomister) striola succicola (THOMSON, 1862)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, rez. „Zagożdżon” (EC30), 10 VIII 2003, 1 ex.; P. Kozienicka, Wojciechów (EC10), 21 IV 1995, 2 exx., na kości w lesie mieszanym; P. Kozienicka, Januszno, 3 VII 2004, 3 exx., w odpadach poubojowych;
- Wyżyna Małopolska: Radom - Las Kapturski, 10 IV 1989, 1 ex., na pniu obficie wydzielającym sok.

Margarinotus (Eucalohister) bipustulatus (SCHRANK, 1758)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Dąbrowa Kozłowska, 1 V 1996, 1 ex., skraj lasu mieszanego – na piaszczystej drodze, 20 V 1997, 1 ex., skraj lasu sosnowego – w piaszczystym rowie, 26 IV 2000, 1 ex., skraj lasu – na drodze, 6 V 2002, 1 ex., na drodze polnej, 29 IV 2002, 1 ex.; P. Kozienicka, Poświętne (EC20), 30 IV 2003, 1 ex., leg. G. STĘPIEŃ; P. Kozienicka, Wojciechów, 22 V 2002, 1 ex., skraj lasu – na szosie; P. Kozienicka, Januszno, 25 VII 2004, 1 ex., na drodze polnej (martwy);
- Wyżyna Małopolska: Radom - Las Kapturski, 1988-1990, 1 ex., skraj lasu; Krzyszkowice ad Przytyk (DB99), 20 VI 1999, 1 ex., na szosie wśród pól; P. Kozienicka, Lesiów, 16 IV 2004, 1 ex., w dołku na wydmie.

Margarinotus (Stenister) obscurus (KUGELANN, 1792)

- Wyżyna Małopolska: P. Kozienicka, Owadów (EC10), 24 VIII 2002, 1 ex., w ekskrementach bydłowych; Radom - Nowa Wola Gołębiowska, 20 VIII 2001, 1 ex., na ziemi (teren elektrociepłowni).

Margarinotus (Paralister) carbonarius (HOFFMANN, 1803)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Januszno, 3 VII 2004, 1 ex., w odpadach poubojowych;
- Wyżyna Małopolska: Radom - Józefów, 6 IX 1998, 1 ex., ugór – w ekskrementach psa, 21 VII 2004, 1 ex., pod stertą zgniłej trawy; Radom - Rajec Letnisko, 2 V 1993, 1 ex., łąka; Radom - Huta Józefowska (EB19), 10 VII 2004, 1 ex., pod stertą zgniłej trawy.

Margarinotus (Paralister) purpurascens (HERBST, 1792)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Kozłów, „Trakt Królewski” (EC10), 30 IV 1997, 1 ex., w piasku;
- Wyżyna Małopolska: Radom - Józefów, 6 V 2004, 1 ex., na piaszczystej drodze; Radom - Nowa Wola Gołębiowska, 20 VII 1998, 1 ex., na betonowej drodze; Radom - Las Kapturski, 10 VI 1991, 1 ex., piaszczysta droga na pastwisku, 21 IV 1996, 1 ex., skraj lasu – na piaszczystej drodze, 11 IV 1998, 1 ex., skraj młodnika sosnowego – na piasku; Radom - Kaptur (EB09), 29 IV 1993, 1 ex.; Radom - Młynek Janiszewski (EB19), 30 IV 1993, 1 ex., 25 IV 1993, 2 exx.; Radom - Michałów (EB19), 30 IV 1997, 1 ex., w locie.

Margarinotus (Paralister) ventralis (MARSEUL, 1854)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Januszno, 18 VII 2004, 1 ex., na łące w ekskrementach bydłowych;

- Wyżyna Małopolska: Radom - Las Kapturski, 2 VIII 1992, 1 ex., w ekskrementach bydłych, 16 VI 1991, 1 ex.

Margarinotus (Promethister) marginatus (ERICHSON, 1834)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, rez. „Brzeźniczka” (EC30), 3 V 2002, 1 ex., w locie; P. Kozienicka, Wojciechów, 14 IV 2000, 1 ex., las sosnowy – na drodze;
– Wyżyna Małopolska: P. Kozienicka, Kolonia Lesiów (EC10), 21 IV 2004, 1 ex., w piaszczystym dole.

Interesujący gatunek związany z gniazdami kretów (*Talpa europaea* L.). Ostatnio podany z dwóch stanowisk w Wielkopolsce (RUTA i in. 2004a).

Hister helluo TRUQUI, 1852

- **Wyżyna Małopolska: Radom - Las Kapturski, 15 VII 1992, 1 ex., pod kłodą; Radom - Rajec Letnisko, 22 VI 1998, 1 ex., na kwiatach wiązówki błotnej.

Chrzęszcz rzadko spotykany w całym zasięgu występowania. Występuje w nadrzecznych lasach, w opadłych liściach i odchodach ssaków. Zarówno larwa, jak i imago potrafią odżywiać się larwami *Agelastica alni* L. żerującymi na liściach olch (KRYZHANOVSKIJ, REICHARDT 1976).

Hister quadrinotatus SCRIBA, 1790

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Dąbrowa Kozłowska, 16 V 2002, 3 exx., pod końskimi ekskrementami; P. Kozienicka, Januszno, 13 VI 2004, 1 ex., na drodze polnej.

Hister unicolor LINNAEUS, 1758

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Januszno, 4 VII 2004, 2 exx., na łące w bydłych ekskrementach;
– Wyżyna Małopolska: Radom - Las Kapturski, 2 VIII 1992, 1 ex., w ekskrementach bydłych, 29 VI 1990, 1 ex., 19 X 1997, 1 ex.; Radom - Huta Józefowska, 10 VII 2004, 2 exx., pod stertą zgniłej trawy; Radom - Wielogóra (EC10), 11 VII 2004, 1 ex., w zgniłych wyłokach owocowych; Radom - Borki (EB09), 14 VII 2004, 1 ex., pod stertą zgniłej trawy (martwy).

Atholus bimaculatus (LINNAEUS, 1758)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Puborskie Łąki (EC20), 27 VI 2004, 1 ex., w ekskrementach końskich.

Atholus corvinus (GERMAR, 1817)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Mąkosy Nowe (EC20), 13 VII 1993, 1 ex., pod korą pniaka dębowego;
- Wyżyna Małopolska: Radom - Młynek Janiszewski, 25 IV 1993, 1 ex., łąka nad rzeką Mleczną – na ścieżce; Radom - Józefów, 21 VI 2004, 1 ex., pod stertą zbutwiałej trawy; P. Kozienicka, Kolonia Lesiów, 21 IV 2004, 1 ex., u wejścia do lisiej nory.

Chrząszcz rzadko spotykany, lokalny – większość znanych stanowisk zlokalizowanych jest w południowej części kraju (BURAKOWSKI i in. 1978). Spotykany w odchodach, padlinie, gniazdach ptaków i mrówek (MAZUR 1981).

Atholus duodecimstriatus duodecimstriatus (SCHRANK, 1781)

- **Wyżyna Małopolska: Radom - Wincetów, 18 VIII 2003, 1 ex.; Radom - Nowa Wola Gołębiowska, 19 IX 1998, 2 exx., pole uprawne – pod obronikiem; Radom - Józefów, 27 VI 2004, 2 exx., pod stertą zgniłej trawy, 1 VII 2004, 1 ex.

Hetaerius ferrugineus (OLIVIER, 1789)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Kozłów, 24 VII 1999, 1 ex., w mrowisku na wydmie.

Dendrophilus punctatus (HERBST, 1792)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Jedlnia Kolonia (EC20), 16 IV 2002, 1 ex., w próchnie pniaka dębowego; P. Kozienicka, Huta (EC20), 16 VIII 2003, 1 ex., u podstawy pnia starego dębu; P. Kozienicka, rez. „Jedlnia”, 27 X 1993, 3 exx., w próchnie dębowym;
- Wyżyna Małopolska: Radom - Krzewień (EC10), 7 VIII 1997, 3 exx., pod odstającą korą wierzby, 25 V 1999, 1 ex., na pniu topoli przy wyciekającym soku; Radom - Nowa Wola Gołębiowska, 16 VI 2001, 1 ex., na martwicy pnia topoli; Radom - Las Kapturski, 27 IX 2001, 8 exx., z przesiewania próchna dębowego; Radom - Młynek Janiszewski, 5 VI 1998, 1 ex., w locie; Radom - Michałów, 9 V 1996, 1 ex., na parapecie w mieszkaniu; Radom - Huta Józefowska, 10 VII 2004, 1 ex., pod stertą zgniłej trawy; Radom - Borki, 14 VII 2004, 2 exx., w próchnie u podstawy dębu.

Carcinops pumilio (ERICHSON, 1834)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Januszno, 3 V 2002, 1 ex., w locie; P. Kozienicka, Dąbrowa Kozłowska, 17 V 2000, 1 ex., piaszczysta droga polna – w locie;

- Wyżyna Małopolska: Radom - Nowa Wola Gołębiowska, 3 VI 1998, 1 ex., wleciał przez okno; Radom - Wielogóra, 11 VII 2004, 1 ex., w stercie zgniłej trawy; Radom - Huta Józefowska, 10 VII 2004, 3 exx., pod stertą zgniłej trawy.

Platylomalus complanatus (PANZER, 1797)

- **Wyżyna Małopolska: Radom - Koniówka, 11 XI 1997, 1 ex., pod korą pniaka klonu jesionolistnego.

Rzadko spotykany gatunek występujący zwykle pod korą martwych drzew liściastych. Znany do tej pory z nielicznych stanowisk tylko w pięciu krainach (BURAKOWSKI i in. 1978), choć prawdopodobnie występuje w całej Polsce.

Paromalus flavicornis (HERBST, 1792)

- Wyżyna Małopolska: Radom - Las Kapturski, 13 IV 1992, 2 exx., pod korą sosny, 27 IX 2001, 1 ex., z przesiewania próchna dębowego.

Paromalus parallelepipedus (HERBST, 1792)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, rez. „Brzeźniczka”, 26 VI 2004, 3 exx., pod korą martwego świerka; P. Kozienicka, rez. „Załamanek” (EC20), 19 VI 2004, 1 ex., pod korą martwego świerka; P. Kozienicka, Wielka Góra (EC10), 10 VII 2004, 1 ex., pod korą sosny; P. Kozienicka, Jaśce (EC20), 22 VII 2004, 1 ex., pod korą świerka;
- Wyżyna Małopolska: Radom - Las Kapturski, 13 IV 1992, 1 ex.; Radom - Mleczna (EB19), 20 VI 2004, 1 ex., pod korą uschniętej sosny.

Plegaderus caesus (HERBST, 1792)

- Wyżyna Małopolska: Radom - Józefów, 20 VI 2004, 2 exx., w próchnie topoli.

Plegaderus saucius ERICHSON, 1834

- **Wyżyna Małopolska: Radom - Las Kapturski, 13 X 1998, 1 ex., pod korą pnia martwej sosny.

Plegaderus vulneratus (PANZER, 1797)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, rez. „Brzeźniczka”, 26 VI 2004, 2 exx., pod korą martwego świerka; P. Kozienicka, Jaśce, 22 VII 2004, 1 ex., pod korą świerka.

Teretrius fabricii MAZUR, 1972

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Wola Owadowska (EC10), 4 VI 2003, 1 ex., na martwicy pnia olchy.

Rzadki gniliak, spotykany najczęściej na obumierających drzewach liściastych i martwicach bocznych żywych drzew, gdzie poluje na larwy ksylofagicznych owadów.

Gnathoncus communis (MARSEUL, 1862)

[= *schmidti* REITTER, 1894]

- Wyżyna Małopolska: Radom - Michałów, 14 VII 2002, 1 ex., w locie.

Gatunek znany w Polsce z Niziny Mazowieckiej (BYK i in. 1998) oraz dwóch stanowisk na Wyżynie Małopolskiej (BYK, MAZUR 2004). Powyższe stanowisko jest trzecim na Wyżynie Małopolskiej i czwartym w kraju stwierdzeniem tego chrząszcza. Podobnie, jak inne gatunki rodzaju *Gnathoncus* JACQUELIN-DUVAL, występuje w gniazdach ptaków.

Saprinus planiusculus MOTSCHULSKY, 1849

- Wyżyna Małopolska: Radom - Józefów, 2 IX 1997, 1 ex., w ekskrementach na suchej łące; Radom - Michałów, 22 VI 1997, 1 ex., pod martwym wróblem; Radom - Las Kapturski, 13 IX 1997, 1 ex., skraj lasu – na martwej ryjówce, 22 VI 1991, 1 ex., łąka – pod martwym kretem; Radom - Huta Józefowska 7 VII 2004, 3 exx., pod martwym kretem.

Saprinus semistriatus (SCRIBA, 1790)

- Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, Dąbrowa Kozłowska, 28 VIII 1998, 1 ex., w pułapce feromonowej (na korniki) z gnijącymi owadami; P. Kozienicka, Huta, 8 VI 2003, 1 ex.;
- Wyżyna Małopolska: Radom - Firlej, 3 VIII 2002, 1 ex., na martwej ryjówce; Radom - Młynek Janiszewski, 9 VII 1997, 2 exx., na padlinie niewielkiego ptaka; Zwoleń (EB49), 4 VIII 1997, 1 ex., polna droga – na martwej ryjówce; Radom - Las Kapturski, 13 IX 1997, 2 exx., skraj lasu – na martwej ryjówce, 14 VI 2004, 3 exx., na padłej kurze, 19 VI 2004, 2 exx., skraj lasu – na martwym krecie.

Saprinus subnitescens BICKHARDT, 1909

- Wyżyna Małopolska: Radom - os. XV-lecia, ul. Bema (EB19), 1 VII 2002, 1 ex., na chodniku osiedlowym; Radom - Huta Józefowska, 7 VII 2004,

3 exx., pod martwym kretem; Radom - Nowa Wola Gołębiowska, 17 V 2002, 1 ex., na dachu elektrociepłowni.

Gatunek spokrewniony z *S. planiusculus* i *S. semistriatus*, jednak dużo rzadziej od nich spotykany. Większość stanowisk zlokalizowanych jest w południowej części kraju (BURAKOWSKI i in. 1978).

Saprinus lautus ERICHSON, 1839

– **Wyżyna Małopolska: Janiszew ad Radom, 9 VII 1995, 3 exx., łąka – na blaszkach pieczarki polnej; Radom - Las Kapturski, 7 VII 1991, 1 ex., łąka pod lasem – na gnijącym owocniku grzyba.

Gatunek znany w Polsce z bardzo niewielu stanowisk (BURAKOWSKI i in. 1978). Powyższe dane, wraz z niedawno opublikowanymi (RUTA i in. 2004b) sugerują, że gatunek może być szerzej rozprzestrzeniony, jest jednak bardzo rzadko łowiony ze względu na specyficzne wymagania mikrobiotopowe.

Saprinus aeneus (FABRICIUS, 1775)

– Wyżyna Małopolska: Radom - Wincentów, 28 VII 2003, 1 ex., w ekskrementach; Zwoleń, 4 VIII 1997, 3 exx., polna droga – na martwej ryjówce.

Hypocaccus metallicus (HERBST, 1792)

– Wyżyna Małopolska: Radom - Wincentów, 24 IV 1997, 2 exx., wydma obok młodnika sosnowego – w dołku; P. Kozienicka, Kolonia Lesiów, 21 IV 1994, 1 ex., skraj lasu – na piaszczystej drodze; Radom - Nowa Wola Gołębiowska, 12 V 1997, 1 ex., nad drogą – w locie; Radom - Michałów, 3 V 1993, 1 ex.; Radom - Firlej, 29 IV 1993, 1 ex.

Hypocaccus rugifrons (PAYKULL, 1798)

– Nizina Mazowiecka: P. Kozienicka, okolice rez. „Ciszek” (EC20), 10 VI 1998, 1 ex., droga leśna – na kości;

– **Wyżyna Małopolska: Radom - Krzewień, 3 IX 1999, 1 ex., na martwym ptaku, 28 VIII 1999, 1 ex., skraj lasu – na piasku; Radom - Firlej, 3 VIII 2002, 2 exx., na martwej ryjówce, 16 V 1995, 1 ex., wydma; Radom - Michałów, 22 VI 1997, 1 ex., pod martwym wróblem; Radom - Wincentów, 14 VI 2004, 1 ex., pod wyschniętymi glonami na brzegu sadzawki, 17 VI 2004, 1 ex.; Radom - Huta Józefowska, 7 VII 2004, 5 exx., pod martwym kretem.

SUMMARY

The paper provides detailed data on the occurrence of 37 species of histerid beetles in the vicinity of the city of Radom (C Poland). *Hister helluo* TRUQUI, *Atholus duodecimstriatus* (SCHRANK), *Platylomalus complanatus* (PANZ.), *Plegaderus saucius* ER., *Saprinus lautus* ER. and *Hypocaccus rugifrons* (PAYK.) are reported for the first time from Wyzyna Małopolska (Małopolska Upland). For *Gnathoncus communis*, the fourth known locality in Poland is reported. Some other rare species of *Histeridae* were also collected, e.g. *Margarinotus marginatus* (ER.), *Atholus corvinus* (GERMAR), and *Saprinus subnitescens* BICKHARDT.

PIŚMIENNICTWO

- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1978: Chrząszcze *Coleoptera* – *Histeroidea* i *Staphylinoidea* prócz *Staphylinidae*. Kat. fauny Pol., Warszawa, XXIII, 5: 1-356.
- BYK A., MAZUR S. 2004. Nowe stanowiska *Gnathoncus communis* (MARSEUL, 1862) (*Coleoptera: Histeridae*) w Polsce. Wiad. entomol., 23 (2): 115.
- BYK A., MAZUR S., SMOLEŃSKI M. 1998: Chrząszcze (*Coleoptera*) odłowione w ptasich budkach lęgowych w Kampinoskim Parku Narodowym. Wiad. entomol., 17 (1): 59-60.
- KONDRACKI J. 2000: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa. 441 ss.
- KRYZHANOVSKIY O. L., REICHARDT A. N. 1976: Zhuki nadsemeystva *Histeroidea* (semeystva *Sphaeritidae*, *Histeridae*, *Synteliidae*). Fauna SSSR, Zhestkokrylye, V, vyp. 4. Leninograd. 434 ss.
- MAZUR S. 1981: *Histeridae* – Gniliłowate (*Insecta: Coleoptera*). Fauna Polski, Warszawa, 9: 1-206.
- MAZUR K., TRACZ H. 1997: Owady. [W:] ZIELONY R. (red.): Leśny Kompleks Promocyjny Lasy Puszczy Kozienskiej. Monografia Przyrodniczo-leśna. SGGW, Warszawa: 133-137.
- MIŁKOWSKI M. 1997: Fauna kózkowatych (*Coleoptera: Cerambycidae*) Puszczy Kozienskiej. Kulon, 2, 1: 3-15.
- MIŁKOWSKI M. 2002: Występowanie *Axinopalpis gracilis* (KRYNICKI, 1832) (*Coleoptera: Cerambycidae*) na Równinie Radomskiej. Wiad. entomol., 20 (3): 171-172.
- MIŁKOWSKI M. [w druku]: Kózkowate (*Coleoptera: Cerambycidae*) Puszczy Kozienskiej. Kulon.
- PRZEWOŻNY M., MIŁKOWSKI M. 2004: Kałużnice (*Coleoptera: Hydrophiloidea*) i *Hydraenidae* (*Coleoptera: Staphylinoidea*) nowe dla Wyzyny Małopolskiej. Wiad. entomol., 23 (3): 157-162.
- RUTA R., JAŁOSZYŃSKI P., KONWERSKI Sz. 2004a: Nowe stanowiska gnilików (*Coleoptera: Histeridae*) w Polsce. Część 1. *Onthophilinae* – *Dendrophilinae*. Wiad. entomol., 23 (1): 13-20.
- RUTA R., JAŁOSZYŃSKI P., KONWERSKI Sz. 2004b: Nowe stanowiska gnilików (*Coleoptera: Histeridae*) w Polsce. Część 2. *Abraeinae* i *Saprininae*. Wiad. entomol., 23 (2): 81-88.